

КОНЦЕПЦИЯ ЗА ЗАЩИТА И СИГУРНОСТ В ПЪТНИЧЕСКИЯ ЖЕЛЕЗОПЪТЕН ТРАНСПОРТ. ДЕЙСТВИЯ ПРИ ПРИРОДНИ БЕДСТВИЯ И КРИЗИ.

Стефчо СЪБЧЕВ, Венелин ПАВЛОВ

ssabchev@bdz.bg, vsuk_vp@abv.bg

*Стефчо Събчев, Управител „БДЖ Пътнически превози” ЕООД, Венелин Павлов магистър ТТ във ВТУ “Т. Каблешков”, рък.служба управление при кризи и вътрейна сигурност, „БДЖ Пътнически превози”, София 1080,
Р БЪЛГАРИЯ*

Резюме: Концепцията за защита и сигурност в пътническият железопътен транспорт е комплекс от дейности, намаляващи влиянието на рисковете и заплахите в работата на железниците. Основен проблем е контрола на достъпа до железопътните обекти и подвижният състав като превенция на действията, застрашаващи сигурността на пътниците и железопътния персонал.

Ключови думи: сигурност, охрана, рискове, бедствия, кризисни инциденти.

Бедствие е събитие или поредица от събития, предизвикани от природни явления, инциденти, аварии или други извънредни обстоятелства, които засягат или застрашават живота или здравето на населението, имуществото или околната среда в размери, които изискват предприемането на мерки или участието на специални сили и използването на специални ресурси.

Криза, по смисъла на закон управление при кризи, е промяна на установеното състояние на живот, обхванала територии, обекти, сектори и сфери на икономиката и обществения живот или околната среда, предизвикана от човешка дейност или природни явления, в резултат на която условията за съществуване и за осъществяване на дейност в променената среда са силно нарушени. (Фиг.1).

Формирането на концепция за защита на ЖП превозите, уреждането на обществените отношения, свързани с осигуряването на защитата на живота, здравето и имуществото

на населението, при бедствия и кризи, е приоритет, произтичащ от задължението на железопътните компании да гарантират сигурността на пътниците и подобряване на комфорта. То се осъществява чрез превантивна работа с цел намаляване на риска от бедствия и кризи, минимизиране на отрицателните последици и бързо възстановяване при бедствия, кризи и други критични ситуации.

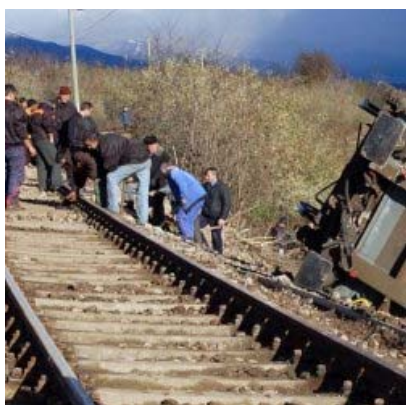

Фиг. 1

Фиг. 2

Осигуряване сигурност на гражданите се постига чрез развитие, поддържане и ефективно използване на ресурси за превенция, мониторинг, своевременно и адекватна реакция и преодоляване на последствията от бедствия, кризи и други значителни негативни въздействия върху населението. (фиг. 3)

Фиг. 3

Концепцията е основа за разработване и приемане на стратегия, директиви със

съответното ресурсно осигуряване и механизъм за изпълнение, съгласно закона за защита при бедствия, за развитие на необходимата институционална система и за осъществяване на контрол върху приложението на ресурси в тази област.

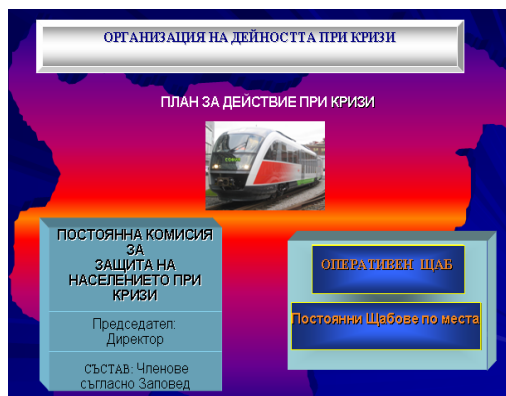

Фиг. 4

Основните цели и принципи за защита на населението при бедствия, кризи и катастрофи (фиг. 4) са:

- изграждане на единна система за защита на пътниците, персонала и жп превози при бедствия, кризи и катастрофи;
- приоритетно разработване на програми и мерки за превенция с цел осъществяване на изследвания, анализи, прогнози и оценки на рисковите фактори и опасности пред населението и жп превози, околната среда, както и разработване на по-ефективни предложения за решения за повишаване степента на тяхната защита и сигурност; фиг. 2
- разпределение на отговорностите за изпълнението на мерките за защита съгласно разработените концепции и директиви;
- предотвратяване развитието на рисковите фактори в преки и косвени заплахи за сигурността на населението и жп превозите;
- концепция за управление на ресурсите за намаляване на уязвимостта, реагиране и възстановяване;

- намаляване на отрицателните последици при бедствия, кризи и други критични ситуации;
- ефективно международно сътрудничество в района на гранични гари, ангажиране на гражданското общество;
- използване на възможно най-ефективната комбинация от щатните сформирования на местната и държавна администрация и доброволни формирования в структурата на железопътни компании;
- добра координация и взаимодействие с МВР, Гр. З, ПБЗН и Бърза медицинска помощ;
- гарантиране на прозрачно управление на средствата за възстановяване.

Фиг. 5

При възникнали бедствия и кризи, координирането в работата се осъществява от общото ръководство на дейностите по управление при кризи, както и по преодоляване на последствията при бедствия и кризи (фиг.5). Ръководителя на железопътната компания получава пълната информация в случай на заплаха или възникнала криза.

Ресурсната обезпеченост, мотивацията на човешкия фактор и точността на информацията за рисковете са от първостепенно значение за ефективността на механизма за защита на населението и сигурността на жп превозите. Човешкият ресурс за реализация и превенция, защита, спасяване и възстановяване при бедствия,

аварии и други кризисни ситуации се формира, обучава, мотивира и развива приоритетно на база на специално изградена система и разработени планове за обучение на ръководството, служителите и населението. За защита на населението и жп превозите се гарантира адекватна техническа осигуреност, с помощта на която се постига непрекъснат процес на координиране, както между компетентните държавни органи на ведомства и органи, така и с ЕС, съгласно поетите международни директиви.

Техническата осигуреност се изгражда на принципите на научна обоснованост на прогнозната обстановка и разпределение на отговорностите.

Фиг. 6

Всяко поделение в жп транспорта разработва и реализира съгласувани стратегии и програми за най-ефективно използване на предоставените им ресурси за защита на населението и жп превозите. За осигуряване на защитата на населението и жп превозите, както и за подобряване условията на живот в засегнатите райони, се създава резерв от запаси от материално-технически и финансови средства, както и нормативна база за регламентиране на реда и начините за използването им.

Прилагането и координирането на адекватни и навременни действия както и разработването на концепции за защита на населението при бедствия, кризи и други извънредни ситуации се реализира чрез развитие и хармонизиране на нормативната база, изграждане на организационни структури, разработване

на информационни системи, подготовка на специалисти, провеждане на тренировъчни действия и адекватно ресурсно осигуряване.

ЛИТЕРАТУРА

- [1] Закон за управление при кризи.
- [2] Закон железопътен транспорт.
- [3] Закон за защита при бедствия.
[www. lex.bg/](http://www.lex.bg/)

[4] Dzhaleva-Chonkova, A. Bulgarian State Railways Experience in Providing Security of Transport, Proceedings of the International Academic Conference “Security Administration and Business in the context of the European Union Membership”, Gdynia, Poland, 2005.

CONCEPT OF PROTECTION AND SECURITY IN PASSENGER RAILWAY TRANSPORT. ACTION PLANS WITH DISASTERS AND CRISIS

Stefcho SABCHEV, Venelin PAVLOV

„BDZ Passenger Transportation” EOOD , 3 Ivan Vazov Street, Sofia 1080, Republic of Bulgaria
BULGARIA

Abstract: *The concept of protection and security in passenger railway transport is a set of actions reducing the influence of risks and threats in railway operation. The main problem is to control the access to the railway buildings and rolling stock in order to prevent any actions that threatening the security of passengers and railway personnel.*

Key words: *security, guard, risks, disasters, crisis accidents.*